

Kristianstads kommun

Rektorn vid Frökneårdskolan, H1

Beslut för grundskola

efter tillsyn i Frökneårdskolan, H1
i Kristianstads kommun

Tillsyn i Fröknegårdskolan, H1

Skolinspektionen genomför tillsyn i Kristianstads kommun under vårterminen 2014. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Fröknegårdskolan H1 besöktes av Skolinspektionen mellan den 28 januari och den 4 mars 2014.

Fakta om skolenheten

Fröknegårdskolan består sedan 2009 av två skolenheter, H1 och H2, och bedriver undervisning i årskurserna 6-9. På enhet H1 finns 247 elever inskrivna och på enhet H2 finns 252 elever inskrivna vid tillsynen. Varje enhet leds av en rektor och består av tre arbetslag vardera. Nuvarande rektor för H1 tillträdde sin tjänst i januari 2014 och efterträdde då den rektor som varit skolans rektor sedan 1996. Rektor för H2 tillträdde sin tjänst i mars 2013. På skolan finns också så kallade förberedelseklasser som är uppdelade i grupperna A-C och en så kallad internationell klass. I den internationella klassen går elever som tidigare gått i förberedelseklasserna men som nu läser för att få betyg. Verksamheten i förberedelseklasserna och den internationella klassen kallas med ett samlat namn Regnbågen och omfattar ca 50 elever som tillhör skolenhet H1. På skolan finns också individintegrerade särskoleelever.

Kunskapsresultat

Av den nationella statistiken avseende läsåret 2011/12 framgår att andelen elever i årskurs 6 som nått kravnivån på samtliga delprov i ämnesproven i matematik var 69,4 procent på skolan i jämförelse med 78,6 procent för riket. Motsvarande siffra för ämnesproven i engelska var 79,6 procent på skolan och 86,9 procent i riket. På ämnesproven i svenska nådde 87,5 procent av eleverna på skolan kravnivån på samtliga delprov och i riket är motsvarande siffra 82,1 procent. I svenska som andraspråk nådde 48,6 procent av skolans elever kravnivån på samtliga delprov vilket motsvaras av 54,3 procent i riket.

Av den nationella statistiken avseende läsåret 2012/13 framgår att det genomsnittliga meritvärdet för årskurs 9 var 199,5 i jämförelse med rikets 213,1. Flickornas genomsnittliga meritvärde var 201,3 och pojkarnas 197,2. Andelen elever som fått lägst betyget E i alla ämnen i årskurs 9 var samma år 59,3 procent. För riket som helhet var motsvarande siffra 77,0 procent. Andelen elever som var behöriga till yrkesprogram på gymnasiet var 74,8 procent på skolan och 87,6 procent i riket. Andelen elever som var behöriga till ekonomi-, humanistiska och samhällsvetenskapsprogrammet var 71,5 procent på skolan och 84,8 pro-

cent i riket. Andelen elever som var behöriga till naturvetenskapliga och tekniska programmet var 69,9 procent på skolan och 83,2 procent i riket.

Samtliga elever mottagna i särskolan uppges av rektorerna nå målen.

Förutom sedvanligt tillsynsbesök vid Fröknegårdskolan 6-9 har också genomförts en fördjupad tillsyn av verksamheten i förberedelseklassen och den internationella klassen, vilket innebär att vissa delar av beslutet enbart avser verksamheten i Regnbågen. Då det i tillsynen inte har framkommit några skillnader mellan skolenheterna avseende de områden som bedömts så avser bristerna i övrigt båda skolenheterna.

Helhetsbedömning

Det framgår av tillsynen att Fröknegårdskolan 6-9 är en skola där man arbetar mycket för att etablera goda relationer mellan vuxna och elever och där personal och elever arbetar nära varandra. Exempelvis finns Torget som är en mötesyta där både elever och lärare vistas tillsammans utanför lektionstid. Det framgår vidare att det på skolan i stort finns ett interkulturellt förhållningssätt och en strävan att arbeta för integration. Skolinspektionen finner det emellertid angeläget att eleverna i Regnbågen i högre utsträckning omfattas av detta förhållningssätt och bereds möjlighet att bli en del av integrationstanken. Det framkommer också av tillsynen att det finns en medvetenhet hos rektorerna, trots kort tjänstgöringstid på skolan, om de utvecklingsområden som tillsynen visar och att det finns en tydlig ambition och planering för hur man ska ta sig an dessa.

Det framgår av tillsynen att skolans arbete med särskilt stöd brister. Enligt uppgift har det under lång tid inte funnits något fungerande elevhälsoteam på skolan och det framkommer i intervjuer att det är först nu som elevhälsan håller på att integreras i arbetet med särskilt stöd. Det framgår vidare att det saknas en tydlig struktur på skolan för arbetet med särskilt stöd vilket bidrar till att utredningar angående behov av särskilt stöd inte alltid görs eller i många fall inte sker skyndsamt, särskilt avseende eleverna i förberedelseklasserna. Det framgår också av intervjuer att den specialpedagogiska kompetens som finns på skolan i alltför liten utsträckning används i utredningar för att identifiera stödbehov och i dagsläget inte heller i tillräcklig utsträckning i arbetet med elever med särskilda behov. Den dokumentation som Skolinspektionen tagit del av avseende arbetet med särskilt stöd såsom åtgärdsprogram, beslut om anpassad studiegång och beslut om placering i särskild undervisningsgrupp visar att inte heller dessa upprättas i enlighet med författningarnas krav. Både rektorerna och intervjuade lärare är eniga om att det är ett utvecklingsområde på skolan att etablera fungerande rutiner för arbetet med särskilt stöd.

Vad gäller förberedelseklasserna och den internationella klassen, det vill säga verksamheten i Regnbågen, så visar tillsynen att det finns en god vilja hos lärarna att hjälpa eleverna, men det saknas en tydlig struktur och samsyn vad gäller kartläggning av elevernas kunskaper och bedömning av elevernas kunskapsutveckling. Det framgår av intervjuer och verksamhetsbesök att såväl placering av eleverna och förflyttning mellan grupperna som beslut om vilka ämnen eleverna ska få undervisning i, i många fall inte styrs av en individuell bedömning av varje elevs förmåga utan av anpassningar i verksamheten på grund av resurser och organisation. Det är också tydligt att det i stor utsträckning är den enskilde läraren som avgör mot vilka krav elevernas kunskapsutveckling ska bedömas och om eleverna ska läsa mot betyg eller inte. Enligt uppgift är vistelsetiden i förberedelseklasserna allt mellan sex månader och fyra år och därefter slussas eleverna vidare till den internationella klassen, som enbart består av elever som tidigare gått i förberedelseklass. Vid tidpunkten för tillsynen sker utslussningen i vissa ämnen av eleverna i förberedelseklass i mycket liten utsträckning och eleverna saknar ordinarie klasstillhörighet. Det framkommer i intervjuer med lärare i Regnbågen att syftet med att samla eleverna från förberedelseklasserna i en internationell klass bland annat varit att eleverna ska få arbetsro och att elever som tidigare slussats ut haft svårt att komma in i en ordinarie klass. På en skola där man strävar efter ett interkulturellt förhållningssätt och en tydlig integrationstanke kan detta emellertid ifrågasättas.

Tillsynen visar också att det systematiska kvalitetsarbetet på skolan är bristfälligt. I intervju med lärare och rektorer framkommer att det på skolan hittills inte har bedrivits något systematiskt kvalitetsarbete på det sätt som författningarna kräver. Det framgår vidare att det på skolan visserligen finns sammanställningar av betyg och nationella prov men att det i övrigt saknas dokumentation av det systematiska kvalitetsarbetet. Såsom framgår under flera bedömningsområden i detta beslut är det bland annat angeläget för skolan att följa upp och utvärdera verksamheten i Regnbågen.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Kristianstads kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska **senast den 1 oktober 2014** redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Bedömning

Kristianstads kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Undervisning och lärande.

- Se till att lärarna samverkar i arbetet med att nå utbildningens mål.
- Se till att undervisningen i förberedelseklasserna och den internationella klassen utgår från elevernas behov och förutsättningar.
- Se till att de elever i förberedelseklasserna och den internationella klassen som lätt når de kunskapskrav som minst ska nås ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling.

Motivering

Samverkan mellan lärarna

Det framgår av läroplanen att lärarna ska samverka i arbetet med att nå utbildningsmålen.

Det framgår av intervjuer med lärare som undervisar i skolans förberedelseklasser samt lärare som undervisar i den internationella klassen att det brister i samverkan på en rad viktiga områden. Enligt uppgift är förberedelseklasserna fördelade i tre grupper, A, B och C. Eleverna kommer först till grupp A och går sedan vidare till grupperna B och C när de bedöms vara redo för detta. När eleverna anses vara redo för utslussning från förberedelseklasserna flyttas de till den internationella klassen där de läser mot betyg i alla ämnen de får undervisning i. Det framkommer i intervjuer att varje lärare i förberedelseklasserna har sitt eget avprickningssystem för att bedöma elevernas kunskaper och att det inte förekommer någon samverkan för att säkerställa att det görs likvärdiga bedömningar. Det framgår vidare att det inte heller finns något enhetligt system för att dokumentera elevernas kunskapsutveckling utan att det är upp till varje enskild lärare att göra på sitt eget sätt. Det framgår också av lärarintervjuer att verksamheten i Regnbågen på många sätt är avskild från övrig verksamhet på skolan och att en anledning till att utslussningen av elever från förberedelseklasserna inte fungerade förut var att samverkan kring dessa elever inte fungerade tillfredställande. Bilden bekräftas av rektorsintervjuerna.

Anpassning och stimulans

Av läroplanen framgår att undervisningen ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. Vidare ska enligt skollagen elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling.

Det framgår av tillsynen att nyanlända elever i Kristianstads kommun först kommer till den så kallade Slussen som är ett mottagningscenter för nyanlända familjer. Där görs en första kartläggning av elevens pedagogiska och sociala bakgrund och förutsättningar. Denna kartläggning lämnas sedan över till de skolor som eleverna slussas ut till. De elever som kommer till kommunen efter att tidigare ha bott i en annan kommun kartläggs normalt sett inte i Slussen. Av intervjuer med lärare som undervisar i skolans förberedelseklasser framgår att den kartläggning som faktiskt sker i mycket begränsad utsträckning ligger till grund för undervisningen, utan att exempelvis gruppindelningar till stor del baseras på hur länge eleverna varit i Sverige. Det framkommer vidare att det inte genomförs någon kartläggning av de elever, som inte har en kartläggning från Slussen, då det inte finns tid till det. Det framgår också av intervjuer med lärare och verksamhetsbesök att det inte heller finns någon vedertagen metod på skolan för att kartlägga elevernas kunskaper och att det inte finns något gemensamt kartläggningsmaterial att utgå från. Vad gäller undervisningsmaterial så framgår det av intervjuer med lärare och verksamhetsbesök att det som används i flera avseenden inte är anpassat efter elevernas ålder och kunskapsnivå samt att det för elever som inte är alfabetiserade saknas både material och lärarkompetens för att undervisa dessa elever. Bilden bekräftas av rektorsintervjun.

Det framkommer också av intervjuer med lärare i förberedelseklasserna och verksamhetsbesök att de elever som har tidigare skolerfarenhet och kunskaper i andra ämnen än svenska inte alltid bereds möjlighet att nå längre i sin kunskapsutveckling i dessa ämnen. I samband med verksamhetsbesök framkommer exempelvis att de elever som nyligen kommit till Sverige arbetar med matematik motsvarande årskurs 1-3 oavsett elevens tidigare kunskaper i ämnet och att det först är när eleven kan mer svenska som de får arbeta med matematik som motsvarar deras kunskaper. I grupp A läser eleverna endast matematik och svenska, oavsett tidigare kunskaper i andra ämnen. Vad gäller estetiska ämnen är det först i grupp C som eleverna får undervisning av ämneslärare i dessa ämnen. Av intervjun med lärare som undervisar i den internationella klassen framgår exempelvis att idrottsläraren upplever det svårt att genomföra åldersintegrerad idrottsundervisning och att undervisningen blir ett sorts mellanläge som inte är så stimulerande för eleverna i årskurs nio. Bilden bekräftas av rektorsintervjun.

Mot bakgrund av ovanstående ska huvudman och rektor se till att lärarna samverkar i arbetet med att nå utbildningens mål, att undervisningens anpassas efter elevernas behov och erfarenheter samt att de elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås ges ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling.

Författning

1 kap. 4 § skollagen, 3 kap. 3 § skollagen Lgr 11, 2.2 Kunskaper

3 kap. 3 § skollagen

Trygghet och studiero**Bedömning**

Kristianstads kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Se till att ordningsregler utarbetas under medverkan av eleverna och att de följs upp på varje skolenhet.
- Se till att det för varje verksamhet finns för en plan mot kränkande behandling som innehåller en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever samt innehåller en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas upp i efterföljande års plan.

Motivering

Enligt skollagen ska ordningsregler utarbetas under medverkan av eleverna och följas upp på varje skolenhet. Det ska vidare för varje verksamhet finnas en plan mot kränkande behandling som innehåller en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever samt innehåller en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas upp i efterföljande års plan.

I intervjuer med elever, lärare och rektorer framkommer att eleverna inte deltagit i arbetet med att utarbeta ordningsreglerna. Lärare och rektorer uppger i intervjuerna att samma ordningsregler funnits på skolan under många år och att de är desamma för de båda skolenheterna.

Den plan mot kränkande behandling som Skolinspektionen tagit del av saknar konkreta åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Skolan har enligt planen för avsikt att genomföra en kartläggning av de faktorer som riskerar att leda till kränkande behandling men detta har inte genomförts. I planen mot kränkande behandling finns därmed inte åtgärder specificerade som bygger på en sådan kartläggning. Enheternas gemensamma plan mot kränkande behandling saknar också en redogörelse för hur föregående års planerade åtgärder genomförts.

Mot bakgrund av ovanstående ska huvudmannen och rektor se till att ordningsregler utarbetas under medverkan av eleverna och att det finns en plan mot kränkande behandling som uppfyller skollagens krav.

Författning

5 kap. 5 § och 6 kap. 8 § skollagen

Särskilt stöd**Bedömning**

Kristianstads kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Se till att elever i behov av särskilt stöd får detta behov tillgodosett.
- Se till att skolan erbjuder studiehandledning på modersmålet till de elever som behöver det.
- Se till att den som befarar att en elev inte kommer att uppnå de kunskapskrav som minst ska uppnås anmäler det till rektorn.
- Se till att behovet av särskilt stöd utreds skyndsamt och att utredning av särskilt stöd sker i samråd med elevhälsan.
- Se till att rektor fattar beslut om anpassad studiegång i enlighet med författningarnas krav.
- Se till att beslut om placering i särskild undervisningsgrupp utvärderas löpande.
- Se till att åtgärdsprogram beslutas av rektorn och att det där anges vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Motivering

Arbetet med särskilt stöd

I skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, ska detta anmälas till rektorn. Rektorn se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd ska han eller hon ges sådant stöd. Enligt skolförordningen ska skolan erbjuda studiehandledning på modersmålet till de elever som behöver det. Enligt läroplanen har rektor ett

särskilt ansvar för att undervisningen och elevhälsans verksamhet utvecklas så att eleverna får det särskilda stöd de behöver.

Av intervjuer med skolans rektorer framgår att endast elever i skolans förberedelseklasser och i den internationella klassen ges studiehandledning på modersmålet via kommunens centrala modersmålsenhet. Vidare uppger rektorerna att resurser för studiehandledning på modersmålet enligt kommunens riktlinjer delas ut i schabloner om 6 timmar och därmed inte alltid är anpassade till den omfattning av studiehandledning som eleven behöver. Det framgår också av intervjuer med rektorerna att skolan försöker täcka behovet av studiehandledning på modersmålet genom att använda skolans anställda tvåspråkiga assistenter för att ge "språkligt stöd", främst till elever i förberedelseklasserna, men i viss mån även till elever i övriga klasser. Rektorerna uppger vidare att eventuella behov av studiehandledning på modersmålet inte alltid utreds inom ramen för särskilt stöd.

Av lärarintervjuer framgår att det tidigare inte har funnits något fungerande elevhälsoteam på skolan och att det är först nu som elevhälsan ska integreras i arbetet med särskilt stöd. Det framgår vidare att lärarna inom ramen för sin kompetens anser sig göra så mycket de kan för att fånga upp elever i behov av stöd men att det saknas kompetens för att vidta åtgärder för de elever som är i behov av särskild kompetens. Det ges exempel på att lärare signalerat att en utredning avseende särskilt stöd bör göras beträffande vissa elever, men där detta inte skett på grund av att elevhälsoteamet inte utgjort del av arbetet med särskilt stöd. I de fall det handlar om utredningar som kräver psykologkompetens från kommunens centrala resursteam ger lärarna exempel på elever som väntat på en utredning av särskilt stöd i tre terminer. Beträffande eleverna i förberedelseklasserna framgår av lärarintervjuer att det över huvud taget inte görs några utredningar avseende behov av särskilt stöd avseende dessa elever. Det framkommer vidare avseende eleverna i såväl förberedelseklasserna som den internationella klassen att modersmålslärarna hjälper till så gott de kan för att tillgodose elevernas behov men att det inte finns någon specialpedagogisk kompetens att tillgå i de fall då eleverna har behov av sådan kompetens samt att det inte sker något samråd med elevhälsan kring dessa elever. Det uppges vidare i intervju med lärare som undervisar i internationella klassen att det saknas en struktur på skolan för arbetet med särskilt stöd. Rektorerna bekräftar i intervju att rutinerna för utredning av särskilt stöd inte fungerar, att samråd med elevhälsan inte alltid sker samt att utredningar av behov av särskilt stöd i många fall inte sker skyndsamt.

Beslut om placering i särskild undervisningsgrupp, anpassad studiegång och åtgärdsprogram

Enligt skollagen ska åtgärdsprogram beslutas av rektorn och av åtgärdsprogrammet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur de ska följas upp och utvärderas. Vidare får ett beslut om åtgärdsprogram som innebär att särskilt stöd ska ges i en annan elevgrupp eller i form av anpassad studiegång inte beslutas av annan än rektorn. Förberedelseklass är ett begrepp som inte finns reglerat i skolförfattningarna men som enligt Skolinspektionens praxis får betraktas som en särskild undervisningsgrupp. Detta innebär att beslut om placering i förberedelseklass regelbundet ska omprövas och utvärderas på samma sätt som en placering i en särskild undervisningsgrupp.

Skolinspektionen har tagit del av ett urval av skolans åtgärdsprogram och kan konstatera att elevens behov inte alltid tydligt framgår av åtgärdsprogrammen. I ett åtgärdsprogram står exempelvis "inlämningsuppgifter kommer inte in i tid" under den rubrik där elevens behov ska framgå. De insatser som framgår av åtgärdsprogrammen är ofta generella och inte möjliga att utvärdera och de är inte heller kopplade till de nationella målen. Några exempel på åtgärder i åtgärdsprogrammen är "gå på studiestödet", "mycket stöd i det dagliga arbetet" och "fortsatt hjälp med läxor hemma". I ett av de åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av framgår det att eleven saknar betyg i nio ämnen men åtgärdsprogrammet saknar helt insatser för att möta elevens behov av särskilt stöd. Det framgår inte heller av åtgärdsprogrammen hur de ska följas upp eller utvärderas. Rektorerna uppger vidare att åtgärdsprogram aldrig upprättas i förberedelseklassen och att man uppfattat det som rutin inom kommunen. I intervju med lärare och rektorer framkommer att det finns elever som kommer till skolan med sina tidigare åtgärdsprogram i årskurs 6 och att samma åtgärdsprogram sedan följer med eleven under en termin, eller i enstaka fall, flera terminer. Vidare uppger båda rektorerna i intervju att de inte har vetskap om hur många åtgärdsprogram som finns på skolan eller vilka insatser som skrivits in i dessa. Rektorerna uppger att lärarna på skolan i stor utsträckning utreder behov av särskilt stöd och upprättar åtgärdsprogram utan att det kommer till rektorernas kännedom, vilket enligt uppgift, är i enlighet med den tradition och praxis som varit rådande på skolan under tidigare skolläring.

Det framgår vidare av tillsynen att eleverna i förberedelseklasserna har all sin undervisning i dessa grupper och att de saknar annan klasstillhörighet. Enligt uppgift från rektor har beslut om placering i särskild undervisningsgrupp tagits för alla nyanlända elever utifrån skolans tolkning av kommunens riktlinjer för nyanlända. Det framgår vidare av intervjuer med såväl lärare som rektorer att besluten om placering i förberedelseklass inte kontinuerligt följs upp och omprövas. De beslut om anpassad studiegång som Skolinspektionen tagit del av saknar information om vilka ämnen som anpassningen avser.

I intervjuer med lärare som undervisar i skolans förberedelseklasser framkommer att de beslut om anpassad studiegång som finns avseende dessa elever inte

fattas utifrån den enskilda elevens behov utan utifrån verksamhetens begränsningar i organisation och resurser. Detta kan exempelvis gälla elever som tidigare läst de naturorienterande ämnena i block istället för enskilt och där några ämnen i efterhand skrivits in i ett beslut om anpassad studiegång. Det framgår vidare att lärarna inte vet vilka elever som idag har anpassad studiegång och i vilka ämnen. Av intervjuer med lärare som undervisar i den internationella klassen framkommer att alla elever i årskurs 7 har anpassad studiegång i samtliga samhällsorienterande ämnen. Vidare uppges att eleverna i den internationella klassen har anpassad studiegång på grund av att de har blockläst ämnen och därför inte hunnit med alla ämnen under terminen. Rektorerna uppges i intervju att det är det arbetslag som bedriver verksamheten i förberedelseklasserna och internationella klassen som upprättar underlag för beslut om anpassad studiegång.

I intervju med de lärare som undervisar i förberedelseklasserna framkommer att det inte sker någon kontinuerlig uppföljning och utvärdering av elevernas placering i förberedelseklass. Det framgår att eleverna flyttas mellan förberedelseklassernas grupper och att den internationella klassen är den klass som eleverna i förberedelseklasserna flyttas till när de bedöms kunna delta i ordinarie undervisning. Det framkommer emellertid också att den internationella klassen under en termin inte tog emot nya elever från förberedelseklasserna för att eleverna i den internationella klassen skulle få arbetsro.

Mot bakgrund av ovanstående ska huvudmannen se till att särskilt stöd ges i den omfattning och på det sätt eleverna behöver och har rätt till. I detta ingår att se till att elever i behov av studiehandledning på modersmålet får behovet tillgodosett, att samråd med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt, sker i samband med utredning om behov av särskilt stöd, att utredning av behov av särskilt stöd sker skyndsamt, att rektor fattar beslut om åtgärdsprogram samt beslut om placering i särskild undervisningsgrupp och anpassad studiegång i enlighet med författningarnas krav samt att åtgärdsprogrammets utformning uppfyller skollagens krav.

Författning

3 kap 8-12 §§ skollagen, 5 kap. 4 § skolförordningen

Lgr 11, 2.8 rektorns ansvar

Bedömning och betygssättning

Bedömning

Kristianstads kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Bedömning och betygssättning.

- Se till att lärarna utvärderar elevernas kunskapsutveckling utifrån kursplanernas krav.
- Se till betygssättningen sker i enlighet med författningarnas krav.
- Se till att en skriftlig bedömning av elevernas kunskapsutveckling utformas i enlighet med författningarnas krav.

Motivering

Enligt läroplanen ska lärarna utvärdera elevernas kunskapsutveckling utifrån kursplanernas krav. Vidare ansvarar rektorn enligt skollagen för att betyg sätts i enlighet med författningarnas krav. En skriftlig bedömning av elevens kunskapsutveckling i ämnet ska också ges i de fall ett icke godkänt betyg sätts i ett avslutat ämne. Av bedömningen får också de stödåtgärder som har vidtagits framgå. Bedömningen ska undertecknas av läraren.

I intervju med lärare i årskurserna 8 och 9 framgår att det inte är helt tydligt för lärarna hur betygssättningen i svenska respektive svenska som andraspråk ska gå till. Det uppges bland annat att det blir lite godtyckligt vilka elever som får betyg i respektive ämne och att föräldrarna ofta har åsikter om huruvida eleven ska läsa svenska eller svenska som andraspråk. Enligt intervjuade lärare finns det rektorsbeslut på vilka som ska läsa svenska respektive svenska som andraspråk men att alla elever ändå i praktiken läser svenska som andraspråk. Det uppges vidare att det är oklart vilka elever som ska få betyg i respektive ämne vid läsårets slut. I intervju med rektorerna bekräftas att alla elever till viss del undervisas i svenska som andraspråk och att det inte alltid är rätt betyg som sätts. Vad gäller eleverna i förberedelseklasserna framgår det av lärarintervjuer att det först är när eleverna går i grupp C som de läser mot betyg och även då är det upp till varje enskild lärare att avgöra om elevens kunskapsnivå är tillräcklig för att denne ska kunna läsa mot betyg.

Skolinspektionen har tagit del av ett urval av skolans skriftliga bedömningar. I dessa saknas en beskrivning av vilka kunskaper eleverna tillägnat sig i de ämnen där de fått ett icke godkänt betyg.

Mot bakgrund av ovanstående ska huvudmannen och rektor se till att betygssättningen sker i enlighet med författningarnas krav samt att skriftliga bedömningar utformas i enlighet med skollagens krav.

Författning

3 kap. 14 § och 10 kap. 22 § skollagen

Lgr 11, 2.7 Bedömning och betyg

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen**Bedömning**

Kristianstads kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Se till att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen.
- Se till att det systematiska kvalitetsarbetet genomförs under medverkan av lärare och övrig personal.
- Se till att det systematiska kvalitetsarbetet dokumenteras.

Motivering

Enligt skollagen har rektorn ansvar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen och att det sker i medverkan av lärare, övrig personal och elever. Elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet och arbetet ska dokumenteras.

I intervju med lärare framkommer att det på skolan inte bedrivits något systematiskt kvalitetsarbete på det sätt som författningarna kräver. Lärarna uppger att de sammanställt resultaten av de nationella proven men att dessa sammanställningar inte analyserats eller legat till grund för skolans planerade verksamhet. Vidare uppger lärarna att inte heller skolans arbete i förhållande till andra nationella mål för utbildningen följts upp eller analyserats. De uppger vidare att ett fåtal lärare varit delaktiga i delar av arbetet medan andra lärare lämnats utanför trots att de önskat delta. Rektorerna uppger i intervju att det inte finns något systematiskt kvalitetsarbete utifrån kommunens riktlinjer och dokumentationsmallar, men att det finns ett visst underlag i form av enkäter som genomförs årligen med eleverna. Rektorerna uppger vidare att någon analys av resultaten inte gjorts. Det framgår vidare att det på skolan finns sammanställningar av betyg och nationella prov men att det i övrigt saknas dokumentation av det systematiska kvalitetsarbetet.

Mot denna bakgrund ska huvudman och rektor se till att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Såsom framgår under flera bedömningsområden i detta beslut finns bland annat ett stort behov av att följa upp och utvärdera verksamheten i Regnbågen. Det systematiska kvalitetsarbetet ska vidare dokumenteras.

Författning

4 kap. 4-6 §§ skollagen

Omfattning och resurstillgång**Bedömning**

Kristianstads kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Omfattning och resurstillgång.

- Se till att eleverna i förberedelseklasserna och den internationella klassen erbjuds utbildning i den omfattning de har rätt till.

Motivering

Enligt skollagen ska undervisningen omfatta ett antal obligatoriska ämnen. Härutöver ska det finnas språkval för eleverna. Vidare ska den totala undervisningstiden för varje elev i grundskolan vara minst 6 785 timmar fördelade enligt bilaga 1 till skollagen.

I intervjuer med lärare som undervisar i skolans förberedelseklasser och i den internationella klassen samt av verksamhetsbesök framkommer att alla elever inte får undervisning i de ämnen som ingår i deras utbildning. Detta gäller exempelvis språkval, bild och slöjd. Av intervjuer framgår vidare att antalet ämnen som eleverna läser i förberedelseklasserna och i viss mån även den internationella klassen inte styrs av en individuell bedömning av varje elevs förmåga utan av anpassningar i verksamheten på grund av resurser och organisation. Av intervju med rektorerna framgår att det inte är säkerställt att alla elever i förberedelseklasserna och den internationella klassen får undervisning i den omfattning som de har rätt till. Det framgår också att verksamheten i Regnbågen fram tills nu inte har omfattats av övrig schemaläggning på skolan utan att lärarna i dessa klasser har lagt sina egna scheman.

Mot bakgrund av ovanstående ska huvudman och rektor säkerställa att samtliga elever på Fröknegårdsskolan erbjuds utbildning i den omfattning de har rätt till.

Författning

10 kap. 4 och 5 §§ skollagen samt bilaga 1 till skollagen

I ärendets slutliga handläggning har utredarna Annika Welinder, Jennie Runesson, Josefine Esbjörnsson och Annika Mullaart Ed deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Lotta Kårlind
Enhetschef

Maria Nyman
Föredragande/ Utredare

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmannens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.